

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของครูสุศึกษาาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2532 โดยจำแนกครูตามเพศ ประสบการณ์การสอนและภูมิหลังการศึกษา โดยให้ครูสุศึกษาเป็นผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง นำข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามมาหาค่าร้อยละ ข้อมูลที่เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อมรรณศึกษานำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูสุศึกษาที่มี เพศ ประสบการณ์การสอน ภูมิหลังการศึกษาต่างกัน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวด้วยการทดสอบค่าเอฟ และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อมรรณศึกษาตามเพศ ประสบการณ์การสอน ภูมิหลังการศึกษา เป็นรายคู่โดยใช้วิธีดูกิ (เอ) [Tukey (a)] ซึ่งเป็นวิธีของดูกิ (Tukey)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูสุศึกษาาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2532 ทั่วประเทศ มีจำนวนครูผู้สอนสุศึกษาทั้งสิ้น 6,814 คน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage stratified random sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. หาขนาดตัวอย่างประชากรโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamane 1970 : 580-581)

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของตัวอย่างประชากร
 N = ขนาดประชากร
 e = ความคลาดเคลื่อนเท่าที่จะยอมรับได้

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{6814}{1 + 6814 (.05)^2} \\
 &= \frac{6814}{1 + 17.035} \\
 &= \frac{6814}{18.035} \\
 &= 377.82
 \end{aligned}$$

ขนาดตัวอย่างประชากร = 378 คน

กำหนดให้ระดับความมีนัยสำคัญ เป็น .05 ได้ขนาดตัวอย่างประชากรอย่างน้อยที่สุด 378 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 600 คน

2. จากจำนวนประชากร 6,814 คน ต้องการกลุ่มตัวอย่าง 600 คน นำจำนวนครูสุศึกษาในแต่ละเขตการศึกษา ได้แก่ ส่วนภูมิภาค 12 เขตการศึกษา และเขตกรุงเทพฯ รวมเป็น 13 เขตการศึกษา มาเทียบอัตราส่วน จากสูตรต่อไปนี้

จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรในแต่ละเขตการศึกษา

$$= \frac{\text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง} \times \text{ประชากรในเขตการศึกษา}}{\text{ประชากรทั้งหมด}}$$

(ได้แสดงไว้ ภาคผนวก)

3. ในเขตกรุงเทพฯ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากร 80 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยกำหนดว่าครูผู้สอน 1 คน ต่อ 1 โรงเรียน

4. ในเขตการศึกษาส่วนภูมิภาคต้องการครู 1 คนต่อ 1 โรงเรียน โดยเทียบสัดส่วนแต่ละจังหวัดในแต่ละเขตการศึกษาที่ต้องการ ได้จำนวนครูในแต่ละจังหวัด (ดังแสดงในภาคผนวก)

5. สุ่มโรงเรียนในแต่ละจังหวัดโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย ให้ได้ตามสัดส่วนที่คำนวณไว้

6. สุ่มครู 1 คนใน 1 โรงเรียน โดยสุ่มชื่อครูเรียงตามลำดับอักษรและเลือกชื่อครูที่มีอักษรตัวต้นมาก่อน เป็นตัวอย่างประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งเป็น 3 ตอนคือ
- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบถามข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อมรรคศึกษา 6

ด้านคือ

- 2.1 จุดมุ่งหมายของการสอนมรรคศึกษา
- 2.2 เนื้อหามรรคศึกษา
- 2.3 คุณสมบัติของผู้สอนมรรคศึกษา
- 2.4 การจัดและดำเนินการสอนมรรคศึกษา
- 2.5 กิจกรรม สื่อการสอน และการวัดผลมรรคศึกษา
- 2.6 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับมรรคศึกษา

แบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) แบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) และแบบปลายเปิด (open-ended) รวมจำนวน 88 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมรรคศึกษา ลักษณะปลายเปิด (open ended) จำนวน 7 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าจาก หนังสือ เอกสาร วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสิ่งตีพิมพ์ต่างๆ รวมทั้งข้อคิดเห็นของบุคคลที่มีประสบการณ์หรือผู้สนใจ เกี่ยวกับมรรคศึกษา
2. ศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาระดับอุดมศึกษา และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. ศึกษาเกณฑ์และวิธีสร้างแบบสอบถามของลิเคิร์ต (Likert) (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ 2527 : 232-233)
4. นำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพร้อมทั้งขอคำแนะนำ เพื่อมาปรับปรุงแบบสอบถาม

6. ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเกี่ยวข้องและมีประสบการณ์ในด้านสุขศึกษาและมรณศึกษา จำนวน 10 คน ตรวจสอบพร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องและเหมาะสม

7. ปรับปรุงแบบสอบถามและนำไปทดลองใช้ (try out) กับครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร จำนวน 60 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-coefficient) ของ ลี โจเซฟ ครอนบาค (Lee Joseph Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับนี้เท่ากับ 0.93

8. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปขอความร่วมมือจากกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
2. กรมสามัญศึกษาออกหนังสือถึงผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อแจ้งให้ทราบและอนุญาติให้ดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยทำหนังสือชี้แจง เกี่ยวกับการตอบแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามคืน
4. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยทางไปรษณีย์ โดยส่งแบบสอบถามทั้งหมด 600 ฉบับ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล เริ่มตั้งแต่วันที่ 29 พฤษภาคม 2532 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน

2532

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. สำรวจแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อคัดฉบับที่สมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ต่อไป
2. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ของคำตอบคิดเป็นร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
3. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อมรณศึกษาในด้านความมุ่งหมายในการจัดสอนมรณศึกษา เนื้อหามรณศึกษา คุณสมบัติของผู้สอนมรณศึกษา การจัดและดำเนินการสอนมรณศึกษา กิจกรรม สื่อการสอน และการวัดผลมรณศึกษา และความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับมรณศึกษา มาดำเนินการโดยกำหนดค่าคะแนนดังนี้

<u>ระดับความคิดเห็น</u>		<u>ค่าคะแนน</u>
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เท่ากับ	5 คะแนน
เห็นด้วย	เท่ากับ	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	เท่ากับ	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	เท่ากับ	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เท่ากับ	1 คะแนน

3.1 นำข้อมูลในตอนที่ 2 มาแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เป็นรายข้อ และโดยส่วนรวมแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยแปลความหมายค่าเฉลี่ยรายข้อ และโดยส่วนรวมดังนี้

4.50-5.00	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.50-4.49	หมายถึง	เห็นด้วย
2.50-3.49	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
1.50-2.49	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1.00-1.49	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.2 ทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็น ของครูสุบศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อมรรคศึกษา แยกตามเพศ ประสบการณ์การสอน และภูมิหลังการศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ถ้าการทดสอบพบว่าค่าเฉลี่ยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบ รายคู่ โดยใช้วิธี ตุ๊กกี (เอ) [Tukey (a)]

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ด้วยค่าเอฟและทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีตุ๊กกี (เอ) โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส พี ซี (SPSS/PC Statistical Package for the Social Science/Personal Computer)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย